

Cuvântul autorilor

Cartea cuprinde studiul *in extenso* al unei terminologii a limbii române analizate diastratic, diatopic și diacronic. Lucrarea se desfășoară, așadar, în două registre socio-lingvistice: limba literară (limbajul științific al meteorologiei) și limba populară (graiurile dialectale și limbajul comun). Este rezultatul cercetării desfășurate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” (Academia Română – Filiala Iași), în cadrul proiectului CNCS: PN-II-ID-PCE-2011-3-0656. Baza de date lexicale este alcătuită de autori, fiind numită *Dicționarul fenomenelor atmosferice* (DFA), lexicon care conține cca 1500 de articole structurate lexicografic în funcție de specificul obiectului de studiu și de tradiția DLR. Studiile lingvistice (corelate în permanență cu DFA) cuprind cercetări minuțioase axate pe elemente de istorie a limbii, pe elemente dialectale și semantice care dezvăluie aspectele caracteristice și originale ale obiectului de studiu. Volumul este o dovadă meritorie a colaborării între lingviști și meteorologi.

Spre deosebire de caracterul relativ închis al celor mai multe terminologii, limbajul meteorologiei este în mod obligatoriu *deschis*. Demonstrația lingvistică și a acestui aspect se va desfășura pe parcursul întregii cărți.

În monografiile de specialitate, în dicționarele meteorologice sau în manualele didactice, meteorologia este definită constant ca având obiect de studiu *atmosfera*, însușirile fizice, structura, procesele și fenomenele acesteia.

Prin urmare, nu întâmplător grupul de cuvinte analizat în volum aparține câmpului lexico-semantic al fenomenelor atmosferice. Impactul ploilor, efectul grindinei, al înghețului, vânturile, furtunile, deplasarea norilor, arșița, seceta, depunerea zăpezii, frica generată de trăsnet sau de arcuirea fulgerului au pătruns, adecvat, în structura de adâncime a mentalului uman. Vorbitorii de limbă română de pe pământul transcarpato-danubian și-au reprezentat aceste fenomene printr-o puzderie de cuvinte bine închegate noțional pe coordonatele lingvistice moștenite, supuse apoi unor diverse influențe, în funcție de capacitatea cognitivă de reprezentare a capriciilor vremii. Ne-am ocupat numai de acei termeni care au fost îndelung selectați de circulația adecvată denotativității, ceea ce înseamnă că multe elemente expresive (în subtilă concordanță cu stările sufletești) au fost date deoparte – cu profund regret – din motive obiective argumentate la locurile convenite, pe parcursul cărții.

Considerăm întreprinderea de față ca o bază lingvistică de plecare spre alte posibile deșteleniri lexicologice atât de necesare unei cunoașteri amănunțite a valențelor limbii române.

Adresăm deosebite mulțumiri romanistei și românistei Maria Iliescu pentru că ne-a fost alături în momente importante ale dificilului nostru demers.